

ת"פ 52479/01/18 - מדינת ישראל נגד יאסר מלחם

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 52479-01-18 מדינת ישראל נ' מלחם(עצור
בפיקוח)

לפני כבוד השופט אמיר טובי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם

יאסר מלחם

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד יוסי גימפל

ב"כ הנאשם: עו"ד ששון בר עוז ועו"ד פהד חאג'

הנאשם בעצמו

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע, על סמך הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון ואשר לא כלל הסכמה עונשית. כתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום") ייחס לנאשם עבירות בנשק (נשיאה והובלה) לפי סעיפים 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. בעובדות כתב האישום נאמר כי ביום 11.1.2018 בשעות אחר הצהריים, שהה הנאשם בחצר ביתו בכפר ג'דידה מכר. בהמשך, נכנס הנאשם לרכב שחנה בחצר הבית ונמצא בשימוש הבלעדי, ונסע אל מחוץ לחצר כשהוא נושא ומוביל, בלא רשות על פי דין, תת מקלע מאולתר ובתוכו מחסנית. הנאשם הניח את הנשק ברכב על המושב שליד הנהג, כשהוא מוסתר ועטוף בשקית בד, בתוך שקית שהכילה דברי אשפה. בחיפוש שנערך בביתו של הנאשם נמצא כדור בקליבר 9 מ"מ.
3. כאמור הנאשם הודה והורשע על סמך הודאתו בעבירות נושא כתב האישום. בהמשך, הוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו, בטרם שמיעת הטיעונים לעונש.

תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר שירות המבחן מיום 17.9.2018 נאמר כי מדובר בגבר בן 44 נשוי ואב לששה ילדים שאין לחובתו כל הרשעות קודמות ואשר התקשה לשמור על רצף תעסוקתי לאורך השנים בשל בעיות בריאות מהן סבל.

בבואו להעריך את הסיכון להישנות מקרים דומים בעתיד, ציין שירות המבחן כי התרשם מקיומו של קושי בוויסות דחפים ובהפעלת שיקול דעת הולם אצל הנאשם, המובילים אותו להתנהגות אימפולסיבית. יחד עם זאת, ניכרת אצלו יכולת לקחת אחריות על מעשיו תוך חיבור רגשי לחומרתם. שירות המבחן ציין כי התרשם מהיעדר אינדיקציות לשימוש בחומרים ממכרים וכן מהיעדר אינדיקציות למעורבות בתת תרבות עבריינית. לכן, העריך את רמת הסיכון להישנות עברות דומות בעתיד כנמוכה. עוד צוין כי בהיעדר כלים נכונים להתמודדות עם אימפולסיביות, רמת הסיכון עולה, אך עשויה להצטמצם בעקבות התערבות טיפולית ארוכת טווח.

בסיכום של דבר, המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בפיקוחו למשך 12 חודשים במהלכם ישולב בתוכנית טיפולית ייעודית לעוברי חוק בתחום עבירות הנשק. כן הומלץ להשית עליו ענישה מוחשית בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

5. בטיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה בעניינו, בצינה כי מדובר בהגנה על חיי אדם ועל שלום הציבור. בתוך כך הפנתה המאשימה להשלכות הרוח האסון של עבירות בנשק והסיכון הגלום בהן.

בהתייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, טענה המאשימה כי אדם הנמצא מחזיק בנשק ללא רישיון, ניתן להניח לחובתו כי הוא עושה כן למטרות לא כשרות, בייחוד כשאין באמתחתו הסבר אשר יניח את הדעת לעניין זה. המאשימה הפנתה למדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, המלמדת על מגמת החמרה בענישה כלפי מורשעים בעבירות נשק.

בנסיבות, סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם את נסיבות תיק זה נע בין 2.5 - 5 שנות מאסר בפועל בצירוף מאסר מותנה, קנס כספי וחילוט הרכב. לעניין נסיבותיו האישיות של הנאשם, טענה המאשימה כי ניתן להתחשב לקולא בעברו הנקי של הנאשם ובעובדה כי הוא הודה במיוחס לו. בתוך כך בקשה המאשימה לדחות את המלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש שירוצה בעבודות שירות, בהפנותה לגרסה לא אמינה שמסר הנאשם לשירות המבחן וכן בשל כך שאותה המלצה נוגדת את האינטרס הציבורי.

6. הסנגור מצדו טען כי הנשיאה וההובלה היו לפרק זמן קצר ביותר ולכן העבירה נושקת לעבירת ההחזקה. נטען כי מדובר בנאשם נעדר כל עבר פלילי, נשוי ואב לששה ילדים, שזו המעידה הראשונה בחייו. הנאשם היה במעצר משך שלושה חודשים ולאחר מכן היה נתון במעצר באיזוק אלקטרוני משך תקופה ארוכה ורק לאחרונה, בעקבות התסקיר החיובי של שירות המבחן, הוסר האיזוק. עוד ציין הסנגור כי מדובר בנאשם שהודה בהזדמנות הראשונה ומי שלא נשקפת הימנו מסוכנות, לאחר שלקח אחריות על מעשיו, והודה בטעותו. בשים לב לתסקיר החיובי ולהודאתו של הנאשם ועברו הנקי, סבור הסנגור כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

לעניין חילוט הרכב, בקש ב"כ הנאשם להסתפק בקנס ולהימנע מחילוט הרכב שכן מאז המקרה ועד היום שולחו אינו עובד ומתקשה בפרנסת משפחתו.

דברו האחרון של הנאשם

7. בדברו האחרון, הביע הנאשם צער וחרטה על מעשיו. לדבריו, הוא השקיע בגידול ילדיו, העניק להם חינוך טוב ומבקש לשמור על התא המשפחתי ולאפשר לו המשיך לדאוג לצרכי משפחתו. עוד הוסיף כי המשפחה מצויה במצב כלכלי קשה וכי הוא מבכה מדי יום את הטעות שעשה.

דין והכרעה - קביעת מתחם העונש

8. העקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה המחייב קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. השלב הראשון בגזירת העונש הוא קביעת מתחם העונש ההולם, אשר בקביעתו על בית המשפט להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט (א) לחוק העונשין.

9. הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירה בענייננו, הם בראש ובראשונה הערך העליון של שמירה על חיי אדם ושלמות גופו ושלומו הציבורי וביטחונו. מדובר בעבירה שעלולה להוביל לפגיעה אנושה בערך קדושת החיים ומכאן מתחייבת ענישה מחמירה על מנת למגר העבירות בנשק שהפכו זה מכבר למכת מדינה. בפסיקה הודגש במספר רב של הזדמנויות תפקידו של בית המשפט שנדרש לתרום את תרומתו למיגור תופעה זו, בדרך של הטלת עונשים מרתיעים. עמד על כך בית המשפט בע"פ 1323/13 חסין נ' מדינת ישראל (5.6.2013) בקבעו:

"נוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק בכלל וסחר בנשק בפרט, וזמינותו המדאיגה של נשק בלתי חוקי במחוזותינו, התעורר הצורך להחמיר בעונשי המאסר המוטלים בעבירות אלה. אכן, "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול

להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פלייליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו - בסכסוך ברחוב, בקטטה בין ניצים ואף בתוך המשפחה פנימה. הסכנה הנשקפת לציבור כתוצאה מעבירות אלה, לצד המימדים שאליהם הגיעו, מחייבים לתת ביטוי הולם וכבד משקל להגנה על הערך החברתי שנפגע כתוצאה מפעילות עבריינית זאת, הגנה על שלום הציבור מפני פגיעות בגוף או בנפש, ולהחמיר את עונשי המאסר המוטלים בגין פעילות עבריינית זאת, בהדרגה".

בע"פ 27/17 **בסל נ' מדינת ישראל** (12.12.2017) מהעת האחרונה נאמר כי:

"אין להקל ראש בחומרתן של העבירות שאותן ביצע המערער. בית משפט זה פסק בעבר כי לא ניתן להשלים עם עבירות בכלי נשק, והדגיש את חומרתן הרבה של עבירות אלו, על הסכנות הטמונות בהחזקת נשק שלא כדין, ועל אחת כמה וכמה ברכישה, בנשיאה ובהובלה של נשק שלא כדין, אשר לעיתים משמש לא רק לפעילות עבריינית אלא גם לפעילות חבלנית עוינת על רקע ביטחוני. ואכן, המגמה בשנים האחרונות ביחס לעבירות נשק היא של החמרה ברמת ענישתם של המעורבים בהן, תוך מתן ביטוי עונשי הולם לסכנה הנשקפת מהן (ראו למשל: ע"פ 4154/16 דהוד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (19.1.2017))."

10. בבואי לבחון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ראיתי להביא בחשבון את העובדה שהנאשם נשא והוביל את הנשק אל מחוץ לחצריו, אם כי אין כל פירוט לגבי פרק הזמן של ההובלה. בנוסף, ההסבר שנמסר מפי הנאשם לשירות המבחן, לגבי הגעת כלי הנשק לידי איו חלק מעובדות כתב האישום ועל כן לא ראיתי לייחס לו משקל. הנאשם בצע את העבירה לבדו כך שחלקו בביצועה הנו בלעדי. בנוסף, הנזק שצפוי היה להיגרם מביצוע העבירה הנו רב וחמור. כבר נקבע כי עצם החזקת נשק באופן שאינו מפקח על ידי הרשויות טומן בחובו סיכון שמא יתפתה המחזיק לעשות בו שימוש, או שמא יגיע לידיים עברייניות (ראו: ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' סלמיאן** (19.2.2014); ע"פ 3300/06 **אבו סניינה נ' מדינת ישראל** (10.08.2006)). לא כל שכן כאשר מדובר בנשק אוטומטי שעל אף שהוא מאולתר, הרי שיש בו פוטנציאל לפגיעה רבת עוצמה והוא עלול להביא לפגיעות קשות בגוף ובנפש. יפים לעניין זה דברי בית המשפט בע"פ 761/07 **מדינת ישראל נ' אדרי** (22.2.2007) שם נקבע כי:

"ניסיון השנים האחרונות מלמד שנשק המוחזק שלא כדין מוצא את דרכו לעתים לידיים עוינות, ולעתים נעשה בו שימוש למטרות פליליות, ואלה גם אלה כבר גרמו לא אחת לאובדן חיי אדם, ולפגיעה בחפים מפשע שכל "חטאם" נבע מכך שהם נקלעו בדרך מקרה לזירת הפשע. כדי להלחם בכל אלה צריך העונש לבטא את סלידתה של החברה ודעתה הנחרצת שלא להשלים עם עבריינות בכלל, ומסוג זה בפרט".

ובע"פ 8416/09 **מדינת ישראל נ' חרבוש** (9.6.2010) נאמר:

"חומרתה של עבירת החזקת הנשק, מקורה בכך שעבירה זאת אינה נעשית לרוב אלא כדי לאפשר ביצוע של עבירות אחרות, שמעצם טבעו של הנשק, כרוכות באלימות או בהפחדה. כשעסקינן במי שהעולם הפלילי אינו זר להם - כמו כמה מן המעורבים בערעור שלפנינו - ובנשק שלו משתיק קול המוחבא במקום "בלתי טבעי", מקבלים הדברים משנה תוקף. כפי שצינה חברתי הנשיאה ד' ביניש, המציאות השוררת בארץ המתבטאת בזמניותו של נשק חם ורב עוצמה שיש עמו פוטנציאל להסלמת האלימות העבריינית, מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה (ראו ע"פ 1332/04 מדינת ישראל נ' פס, סעיף 4 ([פורסם בנבו], 19.4.04)). יש לעשות כן עוד בטרם ייעשה באקדח שימוש קטלני, באמצעות הרחקת המחזיק בו מן החברה לפרק זמן, והעברת מסר מרתיע באמצעות עונש מאסר ממשי לריצוי בפועל (ראו למשל ע"פ 3361/08 ליבוביץ' נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 27.7.08) (להלן: עניין ליבוביץ'); ע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 30.12.09))."

מנגד, לא נעלמה מעיני העובדה שכתב האישום אינו מייחס לנאשם עבירות נלוות ולא נטען כי נעשה שימוש כלשהו בכלי הנשק.

11. אשר למדיניות הענישה הנהוגה הפנו ב"כ הצדדים לפסיקה מגוונת, שעניינה מקרים אשר נסיבותיהם לא תאמו בהכרח את נסיבות המקרה דידן. כך למשל אותם פסקי דין שעניינם עבירות ירי באזור מגורים לצד העבירות של החזקה והובלת כלי נשק. ברי כי חומרתם של אותם מקרים בהם בוצע ירי באזור מגורים, עולה לאין שיעור על חומרת המקרה דכאן. יחד עם זאת, וכפי שצוין לעיל, אין חולק כי מגמת הפסיקה בעבירות נשק, גם כאשר מדובר בהובלה ונשיאה בלבד, הנה להחמרה, אם כי כל מקרה נבחן ונדון לפי נסיבותיו.

עוד לעניין מדיניות הענישה הנוהגת אני רואה להפנות לת"פ (חי') 21602-01-16 **מדינת ישראל נ' אלפסי** (16.2.2018) שם נמצא ברכבו של הנאשם, בביקורת שגרית של המשטרה, אקדח טעון, ונקבע מתחם בין 12-36 חודשי מאסר בפועל. באותו מקרה נגזרו על הנאשם 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בת"פ (חי') 36551-10-17 **מדינת ישראל מ' עמאש** (16.1.2018) החזיק הנאשם אקדח כאשר נקבע כי עשה כן לפחות משך מספר ימים. אף שם מתחם העונש שנקבע נע בין 12-36 חודשי מאסר בפועל והנאשם נדון ל- 12 חודשי מאסר. בת"פ (חי') 47161-08-17 **מדינת ישראל נ' עאסלה** (21.2.2018) נדון עניינו של נאשם שהחזיק, הוביל ונשא נשק מאולתר מסוג קארל גוסטב וכמות גדולה של כדורים. נקבע מתחם שנע בין 10-36 חודשי מאסר ועל הנאשם שם נגזרו 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בת"פ (חי') 16505-02-18 **מדינת ישראל נ' סעדי** (26.6.2018) הורשע הנאשם בעבירה של החזקה, נשיאה והובלה של נשק. בעובדות כתב האישום שם נאמר כי הנאשם נסע ברכב מחיפה לכיוון נהריה כשהוא מחזיק בכיסי מעילו אקדח ו- 31 כדורים. מתחם העונש שנקבע באותו מקרה נע בין 10-30 חודשי מאסר ובסופו של יום נגזרו על הנאשם שם 11 חודשי מאסר בפועל.

12. בהביאי בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה נשוא ענייננו, את מידת הפגיעה בהם, את נסיבות ביצוע העבירה ואת מדיניות הענישה הנהוגה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם במקרה דידן נע בין 12-36 חודשי מאסר בפועל.

13. בחנתי בכובד ראש את המלצת שירות המבחן להסתפק בהטלת עונש מאסר אותו ירצה הנאשם בעבודות שירות, אך לא ראיתי לקבלה. זאת, משום שהמלצה זו אינה הולמת את חומרת העבירה בה הורשע הנאשם ואינה עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים. כבר נפסק לא אחת כי המלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה - ובית המשפט לעולם נדרש להתחשב במכלול השיקולים והאינטרסים הצריכים לעניין, שהם רחבים ומקיפים יותר מהאינטרסים האישיים של הנאשם העומד בפניו. יפים לעניין זה דברי בית המשפט בע"פ 3183/16 **שלמה עופרי נ' מדינת ישראל** (8.3.2017):

"אין בידינו לקבל את טענת המערער, לפיה היה מקום להטיל עליו ענישה מקלה יותר ולהסתפק בגזירת עונש שירות בעבודות שירות בהתאם להערכת שירות המבחן. לעניין זה ידועה ההלכה לפיה תסקיר שירות המבחן, על אף הערכת מקצועיותו הרבה, מהווה המלצה בלבד ובית המשפט רשאי להפעיל את שיקול דעתו בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים לפניו (ע"פ 4472/16 עווד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 (15.6.2016); ע"פ 6560/15 סריס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (2.5.2016); ע"פ 2032/15 ממנ נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 22 (11.8.2015); ע"פ 6341/14 בן איטשי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (8.7.2015); בש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 6 (29.6.2005))."

גזירת העונש בתוך המתחם

14. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך המתחם הבאתי בחשבון את עברו הנקי ואת העובדה כי ניהל עד היום אורח חיים נורמטיבי וכי למעשה זו הסתבכותו הראשונה בפלילים. כמו כן הבאתי בחשבון את הודאתו במיוחס לו בשלב מוקדם של הדיון, הודאה שיש בה משום נטילת אחריות על מעשיו והיה בה כדי לחסוך בזמן שיפוטי יקר. כמו כן אני מביא בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם, עליהם עמד שירות המבחן בהרחבה בתסקיר שהוגש.

בנסיבות, אני סבור כי נכון לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם שנקבע.

15. לפיכך, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו מיום 11.1.2018 ועד ליום 18.4.2018.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור כל עבירת נשק מסוג פשע ויורשע בגינה.

ג. קנס בסך 2,000 ₪ או 14 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 16.12.2018.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 18.11.2018 שעה 09:00 בבית המעצר "קישון" כשבידו תעודה מזהה. עד לתחילת ריצוי עונשו ימשיכו לחול לגביו התנאים המגבילים החלים עליו כיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ג חשוון תשע"ט, 01 נובמבר 2018, בנוכחות הצדדים.